

Rektorn vid Grunnebacka skola
51A Grunnebacka skola
681 84 Kristinehamn

2010-10-22

Dnr 43-2009:3996

grunnebacka@kristinehamn.se

Skolbeslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Grunnebacka skola F-6
i Kristinehamns kommun

Tillsyn i Grunnebacka skola

Förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6.

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Grunnebacka skola och Kristinehamns kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Vid Skolverkets utbildningsinspektion år 2006 skrevs en gemensam rapport för de skolor som ingår i det södra rektorsområdet och som vid inspektionstillfället hade samma rektor. Efter Skolinspektionens tillsyn år 2010 får varje skola inom rektorsområdet en separat tillsynsrapport som visar vilka utvecklingsområden som finns vid respektive skola.

Tillsynen visar att flertalet av de förbättringsinsatser som Skolverket år 2006 ansåg att Grunnebacka skola behövde arbeta med fortfarande inte är åtgärdade, vilket Skolinspektionen finner allvarligt. Som exempel kan nämnas att skolan saknar ett systematiskt arbete för att följa upp och analysera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolan behöver också analysera elevernas resultat i förhållande till hur lärarnas pedagogiska kompetens är fördelad. Vidare måste skolan fortsätta arbeta för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning.

Rektorn vid Grunnebacka skola är rektor för det södra rektorsområdets landsbygdsskolor med förskoleklasser och årskurserna 1-6. I området ingår även Björneborgs skola och Kärrbäcksskolan. Rektorn är också ansvarig för de förskolor, dagbarnvårdare och fritidshem som finns inom området. Lärarlagen vid de olika skolorna har på delegation från rektorn att fördela timmar och resurser utifrån den egna skolans behov. De tre skolorna fungerar som enskilda skolor och rektorn styr inte lärarresurser mellan skolorna. Vid tidpunkten för tillsynen fanns t.ex. lärare med utbildning i ämnena svenska och hem- och konsumentkunskap.

Enligt skollagen och de författningar som styr skolan har rektorn det yttersta ansvaret för att skolans resultat utvärderas regelbundet och för att åtgärder sätts in så att eleverna får möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen de läser. Tillsynen visar att rektorn saknar systematiska analyser av kunskapsresultaten vid skolan i samtliga ämnen och litar på att lärarna informerar henne då detta behövs. För att hålla sig informerad om arbetet vid skolorna inom området har varje skola två arbetslagsledare som tillsammans med rektorn bildar en ledningsgrupp. Då rektorn inte finns tillgänglig för skolans löpande arbete, blir arbetslagsledaren en av rektorns viktigaste informationskällor.

Kvalitetsredovisningen för Grunnebacka skola läsåret 2008/09 visar att kunskapsresultaten i förhållande till mål att uppnå redovisas i ämnena svenska och matematik i årskurserna 3 och 5 och i årskurs 5 redovisas även resultatet i engelska. För resterande ämnen som eleverna läser saknas en analys av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till lägst mål att uppnå, detta måste rektorn ta ansvar för att skolan arbetar med. Skolan måste arbeta med kvalitetsarbetet så att detta blir systematiskt och leder till konkreta och utvärderingsbara åtgärder. Detta för att öka elevernas målpuppfyllelse.

Grunnebackas skola har en likabehandlingsplan som inte uppfyller kraven på en sådan plan. Tillsynen visar att skolan måste arbeta systematiskt för att utveckla rutiner så att arbetet med normer och värden kommer alla elever till del. Skolinspektionen vill också påpeka vikten av att en kartläggning av de specifika förhållanden som gäller vid skolan görs och att de slutsatser som kan dras av kartläggningen blir tydliga i likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Grunnebacka skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i slutet av det femte skolåret i alla ämnen, samt målen att uppnå i ämnena svenska och matematik i årskurs 3. (Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper).
- Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte i tillräcklig omfattning ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande. (Lpo 94, Mål och riktlinjer).
- Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i samtliga ämnen. (2 kap. 2 § 1985 års skollag, första stycket, tredje meningen och Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).

- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen. (Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad. (4 kap. 2 § 1985 års skollag och Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolan saknar en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven. (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).
- Rektorn ser inte till att det inom varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. (14 a kap. 6 § 1985 års skollag).
- Särskilt stöd ges inte i samtliga ämnen till elever som har behov av det. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Rektorn och Kristinehamns kommun har ansvar för att Grunnebacka skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Kristinehamns kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Kristinehamns kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

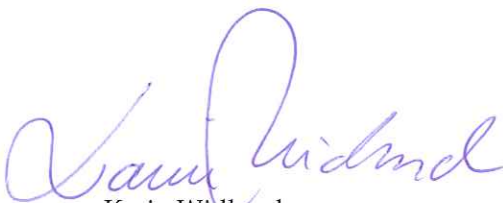
I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Sven-Olof Lundin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson

Enhetschef

Karin Widlund

Undervisningsråd

Beslut

Tillsyn i skolan

Datum: 2010-10-22

4 (4)

Dnr 43-2009:3996

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Grunnebacka skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Kristinehamns kommun under augusti och september månad 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Grunnebacka skola den 16 september.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Grunnebacka skola granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Grunnebacka skola, dels den information som samlats in under besöket, då rektorn intervjuades. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Grunnebacka skola

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	6
Grundskola årskurserna 1–6	44

Källa: Statistik från skolan

Grunnebacka skola är en av tre skolor i det västra skolområdet och vid skolan finns förskoleklass och årskurserna 1–6. Skolan ligger i Rudskoga som är en liten ort ca 3,7 mil sydost från huvudorten Kristinehamn. Eleverna i årskurs 6 åker buss till Djurgårdsskolan 7–9 för att få undervisning i moderna språk. Det är också hit eleverna fortsätter i årskurserna 7–9.

Tillsynsprotokoll för Grunnebacka skola

Rutan vid varje bedömningsområde fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen att uppnå i slutet av det femte skolåret i alla ämnen, samt lägst målen att uppnå i ämnena svenska och matematik i årskurs 3.

Författningsstöd:

Lpo94, 2. Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Motivering:

I kvalitetsredovisningen för läsåret 2008/09 redovisas kunskapsutvecklingen för elever i årskurs 5. Resultaten redovisas inte för de enskilda skolorna, utan de tre skolor som ingår i rektorns ansvarsområde sammanställs och redovisas tillsammans. Skälet till detta är, enligt rektorn, att det handlar om så få elever och att de kan bli identifierbara.

Inför Skolinspektionens besök vid skolan skickade rektorn in en verksamhetsredogörelse där elevernas kunskapsutveckling i rektorsområdet för läsåret 2008/09 sammanställts. Denna sammanställning visar att i årskurs 3 genomförde 30 elever de nationella ämnesproven i matematik och svenska. Av dessa klarade 8 elever inte kravnivån för samtliga delprov i svenska. I matematik klarade 6 elever inte kravnivån för samtliga delprov. I kvalitetsredovisningen utvärderas resultatet i svenska och för att öka måluppfyllelsen ska resultaten ligga till grund för en analys av hur skolan ska arbeta vidare med detta. I matematik pågår ett erfarenhetsutbyte mellan skolor och lärare och detta samarbete ska fortsätta som ett led i arbetet med att öka elevernas måluppfyllelse.

I sammanställningen för de nationella ämnesproven i årskurs 5 framkommer att ca 20 procent av eleverna, det vill säga ca 8 elever, inte klarade nivån för godkänt i engelska, matematik och svenska. För resterande ämnen som eleverna läser i årskurs 5 redovisas en måluppfyllelse som ligger mellan 80-96 procent. Intervjuer med lärare och rektorn vid Grunnebacka skola visar att de inte har analyserat elevernas kunskapsutveckling och i de ämnen som saknar nationella ämnesprov bygger lärarnas bedömningar mer på en känsla de har än på en systematisk kunskap om elevernas resultat i förhållande till mål att uppnå.

Vid den inspektion som gjordes av Skolverket år 2006 fick Grunnebacka skola och rektorsområde kritik och krav på förbättringsinsatser på ett antal punkter och en av dem var arbetet med kunskapsresultaten. Skolinspektionen ser allvarligt på att skolan fortfarande inte lyckats med att ge alla elever förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen i samtliga ämnen. Skolan måste också arbeta för att på ett systematiskt sätt kun-

na analysera resultaten av elevernas kunskapsutveckling, detta i syfte att nå en högre måluppfyllelse vid skolan.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolans uppdrag

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar i sitt dagliga arbete inte i tillräcklig omfattning ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utbildning och lärande.

Författningsstöd:

Lpo 94, Mål och riktlinjer.

Motivering:

Vid intervjuer med rektorn och personal vid skolan framkommer att rektorn inte besöker skolan regelbundet. Vid de tre skolor som ingår i rektorns ansvarsområde har rektorn utsett en arbetslagsledare vid varje skola som tillsammans med henne utgör områdets ledningsgrupp. Information om skolornas verksamhet och resultat förs fram i den här gruppen och information förs tillbaka från rektorn via arbetslagsledarna till personalen vid skolorna. Intervjuer med personalen vid Grunnebacka skola visar att rektorn sällan besöker skolan och vid dessa besök är det ovanligt att hon deltar i undervisningen i klasserna. Rektorn uppger i en kommentar till beslutet att hon inte delar lärarnas uppfattning om att hon så sällan är på skolan. Skälet till att det inte blir så ofta och regelbundet som hon vill är att hon har två skolor till att ansvara för och att hon även är chef över förskoloverksamheten och dagbarnvårdarna.

Lärarna vid Grunnebacka skola fördelar själva timmarna för sin undervisning i olika ämnen och årskurser. Resultatet redovisas för rektorn. Då rektorn är ytterst ansvarig för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen är rektorn också ytterst ansvarig för att eleverna når lägst målen att uppnå i samtliga ämnen som eleverna läser. Rektorn vid Grunnebacka skola har inom sitt ansvarsområde även Kärrbäcksskolan och Björneborgs skola. Då rektorn inte fördelar tjänster och timmar utifrån behovet inom området, utan detta görs av lärarna vid respektive skola, har detta fått till följd att det t.ex. vid Grunnebacka skola saknas lärare med utbildning i engelska i årskurserna 5–6 och i ämnet hem- och konsumentkunskap. Rektorn skriver i kommentar till beslutet att hon är medveten om problemet och att nästa läsårs tjänstefördelning ska se annorlunda ut.

De nationella ämnesproven i engelska för årskurs 5 läsåret 2008/09 visar att 20 procent av eleverna inte klarade nivån för godkänt i ämnet engelska. Skolinspektionen kan konstatera att det åligger rektorn att arbeta för att eleverna i så stor omfattning det är möjligt har rätt att undervisas av lärare som har utbildning i de ämnen de undervisar i.

Skolinspektionen ser allvarligt på att rektorn inte tar ansvar för tjänstefördelningarna utifrån ett områdesperspektiv och elevernas behov utan lämnar till lärarna vid varje skola att göra detta efter bästa förmåga.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn inhämtar inte kunskap om och följer inte upp lärarnas undervisning i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag, första stycket, tredje meningen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Intervjuer med lärare vid skolan visar att rektorn visar lärarna vid skolan stor tillit till deras förmåga, men att hon sällan finns i verksamheten för att skapa sig en egen bild av hur skolan fungerar. Några av lärarna kan berätta om enstaka besök i klassen och att rektorn funnits med bland eleverna en stund. Besöken har aldrig avslutats med ett pedagogiskt samtal där lärarnas tankar om undervisningen fått komma till uttryck. Rektorn håller sig informerad genom skolans två arbetslagsledare, men då handlar informationen om skolan i stort, inte om den enskilda lärarens undervisning. Vid intervju med rektorn bekräftar hon bilden som lärarna ger, men uppger att skälet är tidsbrist och för stort ansvarsområde. Skolinspektionen vill peka på att rektorn är pedagogisk ledare och ytterst ansvarig för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn vid Grunnebacka skola måste arbeta för att ta det ansvar skollagen och författningarna kräver.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Grunnebacka skola saknar ett systematiskt och analytiskt kvalitetsarbete som visar på elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen som eleverna läser. Detta beskrivs även under rubriken "Kunskaper".

Skolan har system för att identifiera elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, engelska och matematik. Vid intervjuer med lärare och personal från elevhälsan beskriver de hur de på olika sätt och med hjälp av olika tester tar reda på var de enskilda eleverna befinner sig i förhållande till lägst mål att uppnå i kursplanerna i dessa tre ämnen. Rektorn deltar i elevhälsans möten och håller sig på så sätt informerad om vilka elever som inte når lägst mål att uppnå i svenska, engelska och matematik. Däremot saknar skolan ett systematiskt sätt att kunna visa på elevernas kunskapsutveckling i förhållande till lägst mål att uppnå i resterande ämnen som eleverna läser. Lärarna beskriver att det är svårt att förhålla sig till kursplanernas mål då det inte finns mätbara tester av samma slag som de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik. Skolinspektionen vill peka på vikten av att skolan hittar former för att på ett systematiskt sätt kunna visa på elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen, för detta arbete är rektorn ytterst ansvarig.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

I den inspektion som gjordes av Skolverket år 2006 var elevernas möjlighet att ha inflytande över det egna lärandet en av de punkter där Skolverket krävde förbättringsinsatser. Intervjuer med elever, lärare och rektorn vid Skolinspektionens tillsyn år 2010 visar att skolan behöver fortsätta arbeta med elevernas inflytande. Vid intervjuer med eleverna berättar de att det är lärarna som oftast bestämmer om "huret" i undervisningen och att elevernas inflytande oftast handlar om att få välja mellan av lärarna uppgjorda alternativ. Eleverna berättar att lärarna arbetar på olika vis och att det förekommer mer möjlighet för eleverna att påverka hos vissa lärare än hos andra. Vid intervju med lä-

rarna bekräftar de det som eleverna berättar och menar att detta är ett utvecklingsområde vid skolan.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Grunnebacka skola har en likabehandlingsplan som är upprättad för läsåret 2009/10, denna innehåller bland annat en plan mot kränkande behandling. Planen utgår från gammal lagstiftning. Skolans plan mot kränkande behandling saknar bland annat en aktuell kartläggning av situationen vid skolan. Analysen ska ligga till grund för vilka åtgärder som avses påbörjas och genomföras det kommande året. Planen innehåller inte heller en uppföljning av tidigare års planer.

Intervjuer med eleverna visar att det förekommer en del kränkningar som elaka tilltal och kommentarer och att de, på sin fritid, via t.ex. sms och mail kan bli kallade saker som de blir ledsna för. Eleverna känner tilltro till sina lärare, men alla är inte säkra på att de skulle berätta om något händer, ibland går de hellre till en kamrat. Lärarna är medvetna om att de behöver fortsätta att arbeta för att tillsammans med eleverna få till stånd ett så bra klimat som möjligt vid skolan.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Rektorn ser inte till att det inom varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Författningsstöd:

14 a kap. 6 § 1985 års skollag

Motivering:

Vid Grunnebacka skola finns rutiner för åtgärder när en elev blivit utsatt för kränkande behandling och gången i detta arbete finns beskrivet i Likabehandlingsplanen. Skolan saknar däremot ett systematiskt, gemensamt främjande och förebyggande arbete med normer och värden. Eleverna berättar i intervju att det är olika hur lärarna arbetar med detta i sina klasser. Skolinspektionen vill peka på ett av skolans uppdrag som är att arbeta för att förbereda eleverna för samhällets mångfald. Eleverna i området går i små skolor och inslagen av kulturell mångfald är obefintliga. Därför blir det av största vikt att skolan arbetar främjande och förebyggande med för att motverka kränkande behandling.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Särskilt stöd ges inte i samtliga ämnen till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag

Motivering:

Intervjuer med rektorn, lärare samt med elevhälsan vid skolan visar att skolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Särskilt stöd ska enligt skollagen ges till elever i behov av detta och rätten till särskilt stöd gäller elevens samtliga ämnen.

Intervjuer visar att särskilt stöd ges i svenska, engelska och matematik. Det finns elever som är i behov av särskilt stöd i andra ämnen som de läser, men som inte kan få detta stöd, vilket måste åtgärdas.